

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Úřad vlády
České republiky

Česká politika v oblasti závislostí a její koordinace

Politika závislostí založená na důkazech

POLITIKA V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ ČR JE
KOMPLEXNÍ A KOORDINOVANÝ SOUBOR
OPATŘENÍ ZAMĚŘENÝ NA SNÍŽENÍ
NEGATIVNÍCH SPOLEČENSKÝCH DOPADŮ
UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK, HAZARDNÍHO
HRANÍ A DALŠÍHO ZÁVISLOSTNÍHO CHOVÁNÍ.

Realizace politiky v oblasti
závislostí probíhá na dvou
vzájemně nezastupitelných,
prolínajících se a doplňujících
se úrovních, na centrální úrovni
a na krajské (místní) úrovni. Česká
republika je zároveň intenzivně
zapojena do politiky v oblasti
závislostí na mezinárodní úrovni.

Moderní politika v oblasti závislostí ČR

Politika pro oblast závislostního chování je definována jako komplexní a koordinovaný soubor preventivních, vzdělávacích, léčebných, sociálních, regulačních, kontrolních a dalších opatření, včetně opatření vymáhání práva, uskutečňovaných na mezinárodní, národní, krajské a na místní úrovni.

Účelem politiky v oblasti závislostí je koordinovaným a vědeckými důkazy podloženým přístupem předcházet negativním důsledkům spojeným se závislostním chováním a snížit škody působené závislostním chováním jak pro jedince, tak pro společnost, včetně dopadů na veřejné rozpočty, a posílit tak wellbeing obyvatel ČR.

Moderní česká politika v oblasti závislostí je postavená na čtyřech základních strategických oblastech, které mají svoji nezastupitelnou a navzájem se ovlivňující a doplňující roli:

> **Prevence** – aktivity zaměřené na předcházení návykového chování a rozvoje závislosti, popř. oddálení prvních zkušeností do vyššího věku.

> **Minimalizace rizik a škod** – aktivity vedoucí ke snižování zdravotních, sociálních, ekonomických a nehmotných škod a dalších dopadů užívání legálních i nelegálních návykových látek, hazardního hraní a dalšího závislostního chování.

> **Léčba a resocializace** – aktivity směřující k zlepšení zdraví, sociálního stavu, celkové kvality života a podpora úzdravy a sociální (re)integrace osob se závislostním chováním.

> **Regulace trhu a snižování nabídky** – soubor zákonných opatření a aktivit vymáhání práva k potlačování či usměrňování nabídky produktů se závislostním potenciálem a regulace trhu odpovídající míře jejich škodlivosti.

Přístup k jejich uplatňování by měl být vyvážený. Opatření v těchto oblastech nelze efektivně uplatňovat bez odpovídajících podmínek. Proto politika v oblasti závislostí (strategie) staví na dalších podpůrných oblastech: a) koordinace a spolupráce, b) financování, c) monitoring, informace, výzkum, evaluace a d) mezinárodní závazky, dobrá praxe, zkušenosti, mezinárodní spolupráce.

Integrovaná politika v oblasti závislostí

Integrovanou politikou v oblasti závislostí se rozumí politika pokrývající všechny oblasti závislostního chování. Politika vnímá propojenost a vzájemné ovlivňování různých typů závislostního chování, jako jsou užívání legálních návykových látek (jako např. alkohol, tabák, psychoaktivní léky), nelegálních návykových látek, závislost na hazardních hrách nebo digitálních technologiích. Politika bere v potaz také dílčí specifika a míru pokroku v řešení jednotlivých problematik a návaznost na další související politiky. Integrovaný přístup zohledňuje skutečnost, že

látky nebo činnosti, které se podílejí na vzniku závislostního chování, mohou mít různý legislativou přiznaný statut.

Česká politika v oblasti závislostí je od roku 2014 rozšířena o téma alkoholu a hazardního hraní, od r. 2016 o téma tabáku a nikotinu a od r. 2019 o téma digitálních závislostí a psychoaktivních léků. Jde o zásadní změny směrem ke koordinovanému postupu státu při prevenci a řešení negativních důsledků závislostního chování.

Koordinace politiky v oblasti závislostí v ČR

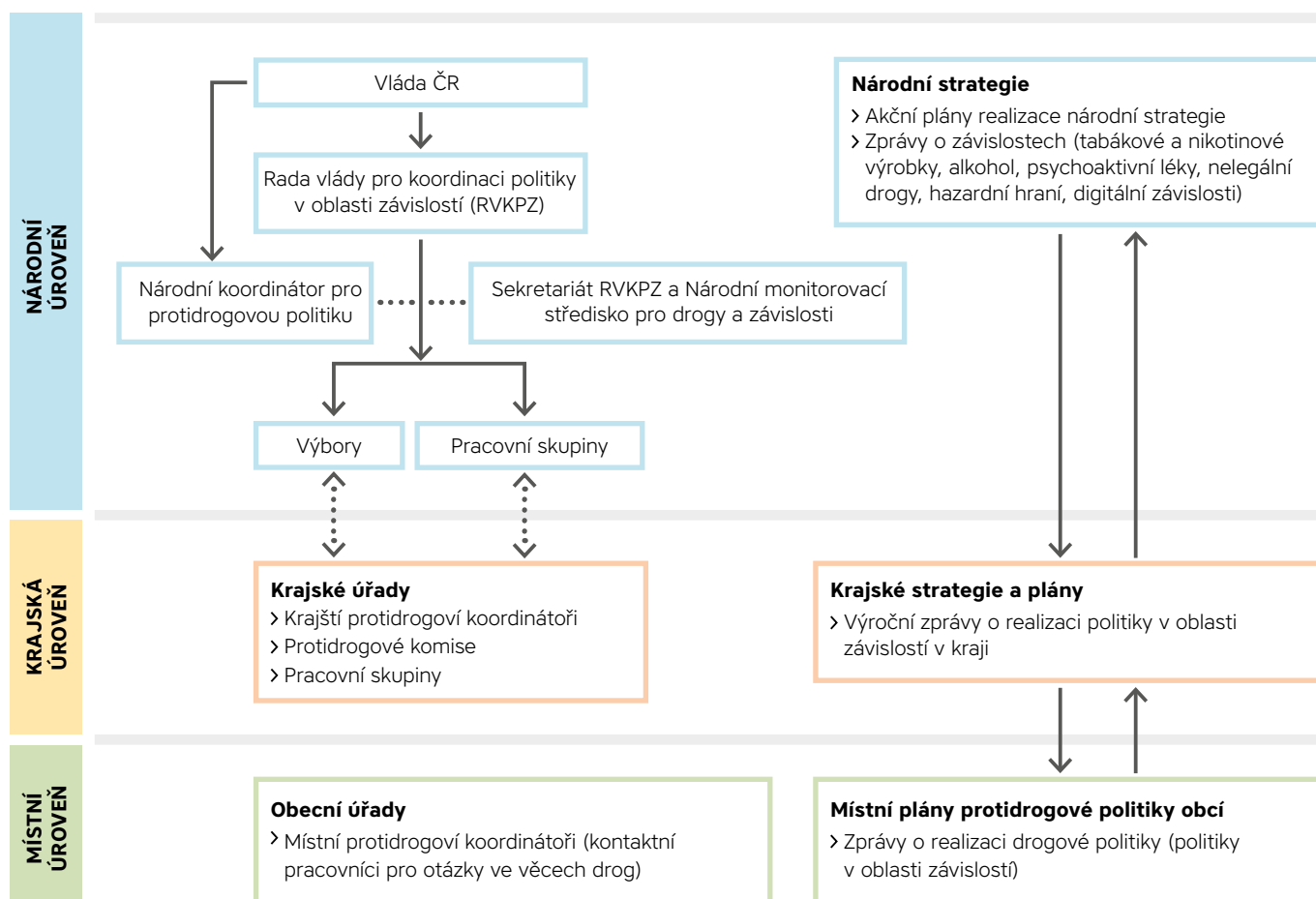
Realizace a koordinace politiky v oblasti závislostí probíhá jak na národní, tak na krajské (místní) úrovni, přičemž se využívá nástrojů horizontální a vertikální koordinace.

Zodpovědnost za tvorbu a naplňování politiky v oblasti závislostí nese vláda ČR. Ta využívá pro koordinaci aktivit následující struktury:

- > **Radu vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí** (RVKPZ), která je hlavním koordinačním a poradním orgánem vlády pro otázky politiky v oblasti závislostí,
- > **národního koordinátora pro protidrogovou politiku**, který je jmenován vládou a předkládá členům vlády návrhy na řešení politiky v oblasti závislostí,
- > **sekretariát RVKPZ**, který administrativně zajišťuje činnost RVKPZ a v jehož čele stojí ředitel Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády ČR,

- > **výbory a pracovní skupiny** RVKPZ, jejichž činnost zajišťuje sekretariát RVKPZ,
- > **národní strategii**, akční plány realizace národní strategie a analytické zprávy o situaci,
- > **síť krajských a místních protidrogových koordinátorů** (v samostatné působnosti krajů a obcí), kteří sladí realizaci politiky v oblasti závislostí na národní, regionální a místní úrovni.

Na krajské a místní úrovni jsou využívány podobné nástroje koordinace jako na národní úrovni. Těmito nástroji jsou funkce krajského a místního protidrogového koordinátora, komise a pracovní skupiny, krajské (místní) strategie a akční plány politiky v oblasti závislostí v ČR a vyhodnocení situace v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni ve výročních zprávách.

Národní monitorovací
středisko pro drogy
a závislosti

Úřad vlády
České republiky

**Národní monitorovací středisko pro
drogy a závislosti**

drogyinfo@vlada.gov.cz

**Sekretariát Rady vlády pro koordinaci
politiky v oblasti závislosti**

opk@vlada.gov.cz

Úřad vlády České republiky

nábřeží Edvarda Beneše 128/4

118 00 Praha 1 – Malá Strana

<https://vlada.gov.cz>

Informace o národních webových stránkách:

<https://vlada.gov.cz>

- stránky Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti, které jsou součástí stránek vlády ČR
- informace o politice v oblasti závislosti, sekretariátu RVKPZ, koordinaci, adiktologických službách
- strategie a akční plány, pracovní skupiny a výbory

<https://dotace-protidrogovapolitika.cz>

- stránky pro potřeby dotačního řízení Protidrogová politika Úřadu vlády České republiky (neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na realizaci služeb a projektů politiky v oblasti závislosti)

<https://www.drogy-info.cz>

- internetová prezentace Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti
- národní informační systém v závislostech
- informace o situaci v oblasti závislosti v ČR pro širokou i odbornou veřejnost
- zprávy o situaci v oblasti závislosti, další odborné publikace, bulletin Zaostřeno
- Systém včasného varování před novými drogami v ČR
- studie a výzkumné aktivity
- Mapa pomoci
- informace pro média

<https://www.koureni-zabiji.cz>

- národní stránky pro podporu odvykání kouření
- informace o rizicích kouření, rady a tipy, jak přestat kouřit
- kontakty na odbornou pomoc, Národní linka pro odvykání: 800 35 00 00

<https://www.hazardni-hrani.cz>

- národní stránky pro snížení rizik hazardního hraní
- informace o hazardním hraní v ČR, rady pro osoby hrající rizikově hazardní hry a v riziku závislosti a pro osoby blízké
- kontakty na odbornou pomoc, Národní linka pro odvykání: 800 35 00 00

<https://www.alkohol-skodi.cz>

- národní stránky pro podporu omezení konzumace alkoholu
- informace o alkoholu v ČR, rady pro osoby užívající rizikově alkohol a v riziku závislosti a pro osoby blízké
- kontakty na odbornou pomoc, Národní linka pro odvykání: 800 35 00 00

Politika v oblasti závislostí v České republice

- > stanovuje dosažitelné a racionální cíle,
- > vychází z aktuálních a ověřených poznatků v oblasti závislostí,
- > integruje témata užívání legálních i nelegálních návykových látek, hazardního hraní a dalších forem závislostního chování,
- > staví na oblastech prevence, minimalizace rizik a škod, léčby a resocializace a efektivní regulace trhu a snižování nabídky,
- > je vyvážená v uplatňování preventivně-léčebných opatření a snižování nabídky,
- > staví na koordinovaném meziresortním a mezioborovém přístupu k užívání návykových látek, hazardnímu hraní a dalšímu závislostnímu chování.

Cílem politiky v oblasti závislostí ČR je zabezpečit ochranu jednotlivců a společnosti před zdravotními a sociálními riziky, které může užívání návykových látek, hazardní hraní a další závislostní chování přinášet, a zajistit bezpečnost jednotlivců a společnosti před dopady v podobě trestné činnosti spojené s distribucí a užíváním návykových látek, hazardním hraním a dalším závislostním chováním.

Historický kontext

Moderní politika v oblasti závislostí (dříve protidrogová politika) ČR se začala formovat v 90. letech minulého století po pádu komunistického režimu v období společenských změn provázených demokratizací společnosti, otevřením hranic a snížením kontroly ze strany státu.

1990

Vláda Československé federativní republiky vytvořila Komisi vlády ČSFR pro narkotika, čímž reagovala na hlasy odborníků, kteří předvíдали nárůst užívání nelegálních drog. Působení komise se však v praxi významně neodrazilo a koncem roku 1992 federální komise pro narkotika zanikla.

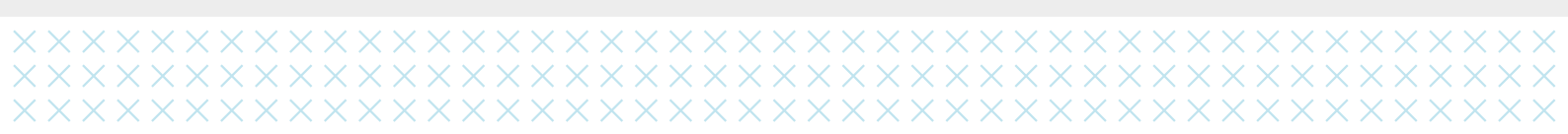
1993–1997

Vznikla Meziresortní protidrogová komise (složená z ministrů, jejímž předsedou byl předseda vlády) a byla přijata první vládní Koncepce a program protidrogové politiky. Koncepce se jednoznačně přihlásila k „vyváženému přístupu“ a usilovala v něm o profil odpovídající pragmatickým evropským zkušenostem. Pozornost se zaměřila na budování základních koordinačních mechanismů na centrální i regionální úrovni, vytvoření systému okresních protidrogových komisí a protidrogových koordinátorů, dále na rozvoj primární prevence či systému sběru dat o drogách.

1998–2000

Vznikla druhá vládní Koncepce a program protidrogové politiky, kterou lze charakterizovat jako snahu postupně doplňovat chybějící programy prevence, léčby a resocializace a stanovit tzv. minimální síť služeb a dále jako snahu pracovat na vytvoření systémových nástrojů hodnocení kvality a efektivity realizovaných opatření. Poprvé se mezi prioritami objevují alternativy k (trestnímu) stíhání uživatelů a programy ve vězeních. V tomto období dochází také k posunu paradigmatu přístupu k drogám, a to od vnímání drog jako přímé hrozby společnosti do realističtější podoby fenoménu, který představuje zdravotní a sociální rizika.

2001–2004

Byla schválena národní strategie protidrogové politiky na čtyřleté období. Primárně se zaměřovala na nelegální drogy, ale podařilo se, alespoň formálně, rozšířit zaměření také na problematiku užívání alkoholu a tabáku, a to zejména v oblasti prevence a represe. Toto zaměření se však v praxi výrazně neprojevilo. Strategie harm reduction (snižování škod) se v tomto období stala jedním ze čtyř základních pilířů vládní politiky. Pozornost byla věnována zvyšování kvality a efektivity preventivních a léčebných programů a rozšiřování spektra služeb. Poprvé se podařilo komplexně vědecky zmapovat, analyzovat a popsat situaci v užívání nelegálních drog, realizovaná opatření i jejich praktické dopady.

V r. 2002 byla Meziřesortní protidrogová komise přejmenována na Radu vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP) a zároveň bylo v sekretariátu RVKPP zřízeno Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti (NMS).

2005–2009

Poprvé byl, pro podporu implementace národní strategie, zaveden nový nástroj – akční plány na kratší časové období (2–3 roky). Za významné v tomto období lze považovat zavedení systému certifikace odborné způsobilosti pro drogové služby sekundární a terciární prevence (r. 2005) a protidrogové preventivní programy (r. 2006). Významným milníkem bylo také přijetí zákona o ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami (č. 379/2005 Sb.), jenž kodifikoval některé zásady a principy, které byly součástí všech dosavadních národních protidrogových strategií, ale chyběla pro ně jasná zákonná opora.

V r. 2007 se RVKPP rozšířila o členy zastupující odbornou společnost, nestátní sektor a kraje. Formalizoval se tím princip partnerství veřejné správy a občanské společnosti, na kterém politika v oblasti závislostí dlouhodobě staví.

2010–2018

Národní strategie se stala základním dlouhodobým koncepčním dokumentem na období 9 let. Definice konkrétních aktivit byla ponechána na akčních plánech. V roce 2014 byl vládou přijat koncept tzv. integrované protidrogové politiky, který začlenil také problematiku legálních návykových látek a hazardního hraní. Za tímto účelem byla dvakrát revidována strategie, která se rozšiřovala o nové oblasti, a byly zpracovány samostatné akční plány pro dílčí oblasti. Byla zpracována první zpráva o hraní hazardních her v ČR a jeho dopadech. Byl rozšířen mandát RVKPP na koordinaci problematiky všech typů návykových látek a hazardního hraní. Název NMS byl upraven na Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti.

2019–2027

Národní strategie na období 9 let poprvé nese název reflektující širší pojetí problematiky závislostí a důraz na prevenci a snižování škod. V návaznosti na schválení strategie došlo v roce 2020 k rozšíření RVKPP o zástupce patientských organizací. Schválením strategie došlo k dalšímu rozšíření tematického záběru o problematiku psychoaktivních látek a digitálních závislostí. V této souvislosti došlo v roce 2022 k přejmenování RVKPP, která nově nese název Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (RVKPZ), čímž byl formálně nahrazen pojem „protidrogová politika“ pojmem „politika v oblasti závislostí“. Akční plány, které dříve pokrývaly jednotlivé oblasti zvlášť, byly sjednoceny do akčního plánu pro oblast závislostí. Speciálním tématem strategie se s ohledem na aktuální vývoj v oblasti regulace a výzkumu stalo konopí a kanabinoidy.

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Úřad vlády
České republiky

Vydal: Úřad vlády České republiky, Sekretariát
Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí

Politiku v oblasti závislostí na národní úrovni koordinuje **Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (RVKPZ)**.

Hlavní náplní RVKPZ je vytváření jednotné a komplexní národní strategie politiky v oblasti závislostí a akčních plánů, jejich realizace a koordinace spolupráce při jejich praktické implementaci na mezinárodní, národní, krajské a místní úrovni.

Složení RVKPZ:

Od roku 2024 má RVKPZ celkem 25 členů.

Předseda: předseda vlády České republiky

Výkonný místopředseda: národní koordinátor pro protidrogovou politiku (NPK), případně ředitel sekretariátu RVKPZ (v případě neobsazení funkce NPK či jeho dlouhodobé nepřítomnosti)

Tajemník: ředitel sekretariátu RVKPZ

Členové:

- > ministři: zdravotnictví, financí, práce a sociálních věcí, spravedlnosti, vnitra, zemědělství, obrany, školství, mládeže a tělovýchovy, průmyslu a obchodu, zahraničních věcí, pro místní rozvoj, pro legislativu, pro lidská práva (příp. zmocněnec vlády),
- > policejní prezident,
- > zástupci Asociace krajů ČR a Svazu měst a obcí ČR,
- > zástupce patientských organizací,
- > zástupci odborné veřejnosti:
 - > Společnosti pro návykové nemoci ČLS J. E. Purkyně (SNN ČLS JEP),
 - > České asociace adiktologů (ČAA),
 - > Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR (APSS),
 - > Asociace poskytovatelů adiktologických služeb (APAS),
 - > expert jmenovaný předsedou Rady.

Sekretariát RVKPZ

Sekretariát RVKPZ poskytuje administrativní podporu činnosti RVKPZ a vykonává operativní, každodenní koordinaci politiky v oblasti závislostí. Je organizační součástí Úřadu vlády České republiky jako Odbor protidrogové politiky. Odpovídá za přípravu strategických dokumentů politiky v oblasti závislostí a její každodenní koordinaci, dále za financování

programů politiky v oblasti závislostí v rámci dotací, zajišťuje systém certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb a koordinuje mezinárodní spolupráci ČR v tématech politiky v oblasti závislostí.

Sekretariát organizačně zajišťuje také činnost **výborů a pracovních skupin RVKPZ**.

Výbory RVKPZ

> Výbor zástupců resortů a institucí

Členy jsou pracovníci resortů a institucí, kterých se politika v oblasti závislostí týká, dále zástupci odborné veřejnosti, krajských a místních samospráv a patientských organizací. Výbor projednává otázky spolupráce v oblasti závislostí, zejména plnění úkolů akčního plánu.

> Výbor zástupců regionů

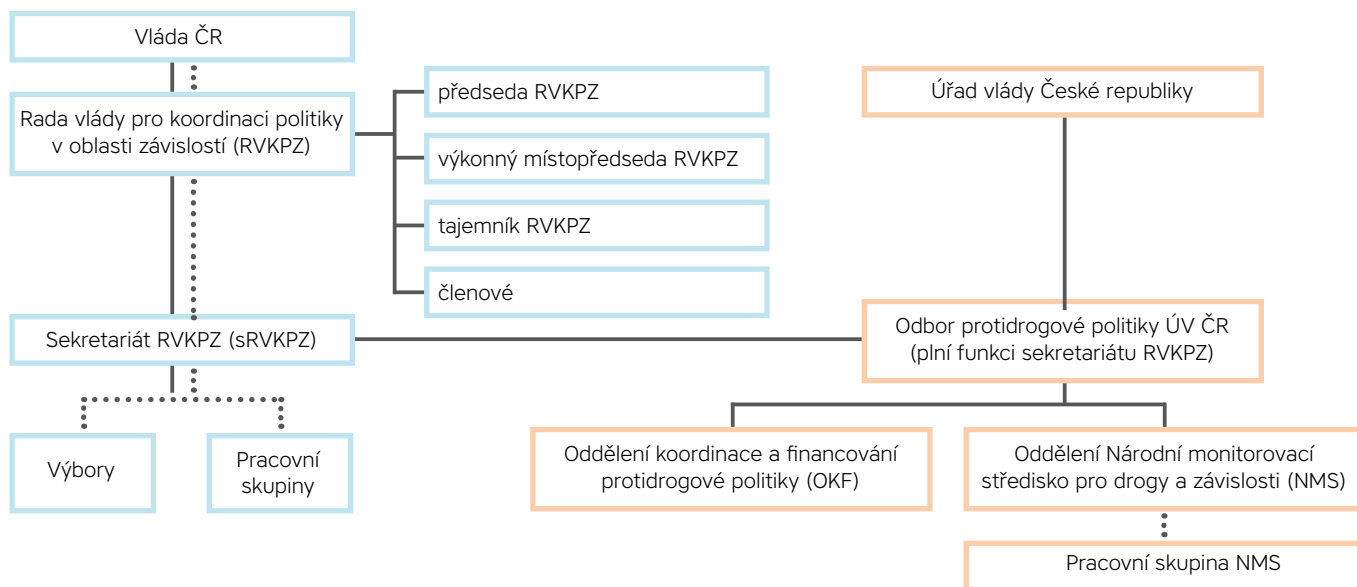
Členy jsou krajské protidrogové koordinátory, zástupce Svazu měst a obcí a sekretariátu RVKPZ. Výbor byl zřízen za účelem koordinace a harmonizace politiky v oblasti závislostí na národní a na krajské a místní úrovni.

> Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb (Certifikační výbor)

Projednává návrhy na udělení, neudělení či odebrání certifikace odborné způsobilosti, jako záruky kvality poskytované služby. Členy jsou pracovníci resortů, do jejichž působnosti poskytování adiktologických služeb spadá, dále zástupci odborné veřejnosti, krajských protidrogových koordinátorů a patientských organizací.

> Poradní výbor pro sběr dat o závislostech

Poradní výbor byl zřízen pro řešení otázek monitorování situace v oblasti celého spektra látkových i nelátkových závislostí a jejich následků. Dohlíží na používání vědeckých metod při zpracování zpráv o závislostech. Zabývá se také otázkami informačního systému v oblasti závislostí.

> **Poradní výbor pro posuzování psychoaktivních látek**

Výbor posuzuje psychoaktivní látky a doporučuje jejich následné umístění na seznam zařazených psychoaktivních, psychomodulačních nebo návykových látek.

Pracovní skupiny RVKPZ

> **Adiktologické fórum**

Otevřená platforma, jejímž cílem je pravidelné setkávání odborníků z oboru adiktologie. Platforma slouží pro výměnu zkušeností, dobré praxe, aktuálních informací z oboru a koordinaci společných aktivit, včetně koncepce a rozvoje oboru.

> **Pracovní podskupiny Výboru zástupců resortů a institucí a Poradního výboru pro sběr dat o závislostech**

Pracovní skupiny jsou specificky zaměřené na dílčí témata politiky v oblasti závislostí: alkohol, tabák, psychoaktivní léky, nelegální drogy, hazardní hraní a digitální závislosti. Pracovní skupiny se svolávají ad hoc za konkrétním účelem.

Adiktologické služby

Síť adiktologických služeb pokrývá celé spektrum fenoménů spojených se závislostním chováním. Tvoří ji služby různých typů (zdravotní, sociální, výchovně-pedagogické), které jsou zakotveny v různých oborech a resortních rámcích.

Sekretariát RVKPZ vyhodnocuje dostupnost adiktologických služeb v ČR, dává návrhy na její zajištění, koordinuje systém ověřování kvality adiktologických služeb a prostřednictvím dotačního řízení Úřadu vlády České republiky spolufinancuje udržení a rozvoj sítě adiktologických služeb.

Certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb je procesem posouzení, zda služba odpovídá odborným kritériím pro poskytování péče. Tato kritéria jsou stanovena Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb. Průběh certifikace a role jednotlivých aktérů upravují Pravidla systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb (tzv. Certifikační řád).

Dotační řízení pro protidrogovou politiku Úřadu vlády České republiky je primárně zaměřeno na spolufinancování, udržení a rozvoj základní sítě adiktologických služeb. Poradním orgánem ředitele sekretariátu RVKPZ je Výbor Úřadu vlády České republiky pro poskytování účelových dotací v oblasti protidrogové politiky (Dotační výbor), který projednává žádosti o dotace a navrhuje jejich výši.

Mezinárodní spolupráce

Sekretariát RVKPZ zajišťuje koordinaci plnění úkolů a závazků vyplývajících z mezinárodních smluv a členství v mezinárodních organizacích. RVKPZ se aktivně zapojuje do řady aktivit a činností mezinárodních orgánů a organizací v politice v oblasti závislostí:

- > Horizontální pracovní skupiny Rady EU pro drogy (HDG),
- > Komise OSN pro narkotika (CND),
- > Mezinárodní skupiny pro spolupráci v oblasti drog a závislostí Rady Evropy (Pompidou Group),
- > Agentury EU pro drogy (EUDA) a
- > koordinace spolupráce v souvislosti s Rámcovou úmluvou WHO o kontrole tabáku (FCTC).

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (NMS) poskytuje ověřené, objektivní a spolehlivé informace o situaci a trendech v oblasti závislostí v ČR.

NMS je součástí sekretariátu Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky).

Aktivity NMS

- › sběr, analýza, interpretace a distribuce dat o závislostech v ČR,
- › monitoring intervencí, politik a strategií v oblasti prevence, harm reduction, léčby, sociální reintegrace a prosazování práva,
- › koordinace tzv. informačního systému v závislostech na národní úrovni,
- › koordinace Systému včasného varování před novými drogami v ČR,
- › distribuce informací o situaci v ČR v oblasti závislostí prostřednictvím:
 - › tematických zpráv o situaci v oblasti závislostí a Souhrnné zprávy o závislostech v ČR
 - › periodika Zaostřeno,
 - › publikací ve čtyřech edičních řadách: Monografie, Metodika, Výzkumné zprávy a Koordinace
- › webových stránek <https://www.drogy-info.cz>, <https://www.koureni-zabiji.cz>, <https://www.hazardni-hrani.cz>, <https://www.alkohol-skodi.cz>
- › profilů na sociálních sítích <https://www.facebook.com/drogyinfo> <https://www.facebook.com/vyzkumdrogyinfo>

Informační systém v závislostech

Informační systém v závislostech (ISZ) je komplexní systém sběru, zpracování, hlášení a distribuce informací v oblasti závislostí. Dříve byl tento systém označován jako Drogový informační systém, neboť se historicky zaměřoval pouze na oblast návykových látek, především na oblast nelegálních drog. Praktickým nástrojem informačního systému v závislostech je Národní akční plán informačního systému v závislostech (NAPISZ), jehož cílem je plánování a koordinace aktivit institucí a organizací, které v ČR vyvíjejí činnost v oblasti závislostí. Plánování ISZ a jeho vývoj jsou součástí doporučení Agentury Evropské unie pro drogy (EUDA).

Systém včasného varování před novými drogami

- › Systém včasného varování před novými drogami (Early Warning System – EWS) vychází z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1322 ze dne 27. června 2023 o Agentuře Evropské unie pro drogy (EUDA).

Časová osa vývoje monitoringu v ČR

- Představuje nástroj pro shromažďování, vyhodnocování a sdílení informací o nových psychoaktivních látkách na evropské a národní úrovni, s důrazem na závažné zdravotní a další dopady spojené s jejich užíváním.
- Shromažďovány jsou informace také o závažných zdravotních dopadech a rizicích spojených s užíváním ostatních látek, které mohou být způsobeny neobvyklými příměsmi, vysokou koncentrací účinné látky nebo výskytem netradičních látek na trhu.
- Na evropské úrovni je EWS koordinován Agenturou Evropské unie pro drogy (EUDA) ve spolupráci s Europol. V ČR zajišťuje koordinaci NMS.
- Informace jsou získávány z různých zdrojů, jako jsou instituce v oblasti vymáhání práva, zdravotnické systémy, orgány pro hodnocení a regulaci léčiv, toxikologické laboratoře, adiktologické služby a výzkumné instituce.
- Zástupci těchto organizací tvoří pracovní skupinu, která se podílí na vyhodnocování shromážděných informací a na základě míry rizika navrhuje Poradnímu výboru pro posuzování psychoaktivních látek jejich zařazení na příslušné seznamy.
- V případě závažných dopadů NMS navrhuje a koordinuje odpovídající opatření, například informování adiktologických služeb, zveřejnění odborných zpráv nebo vydání varování.

Publikace Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti

Zprávy o situaci v oblasti závislostí – popis aktuální situace a trendů v dílčích oblastech monitorovaných v rámci informačního systému v závislostech:

- *Zpráva o tabákových a nikotinových výrobcích v České republice,*
- *Zpráva o alkoholu v České republice,*
- *Zpráva o problematickém užívání psychoaktivních látek v České republice,*
- *Zpráva o nelegálních drogách v České republice,*
- *Zpráva o hazardním hraní v České republice a*
- *Zpráva o digitálních závislostech v České republice.*

Souhrnná zpráva o závislostech – komplexní přehled o situaci v oblasti závislostí v ČR, shrnuje aktuální situaci a vývoj podle jednotlivých tematických oblastí i napříč oblastmi.

Zaostřeno – periodická publikace (do r. 2014 vydávaná pod titulem Zaostřeno na drogy).

Monografie – odborné publikace zaměřené na ucelené zpracování odborného tématu nebo problému.

Metodika – odborné publikace věnované uceleným praktickým příručkám, které jsou určeny k aplikaci ověřených postupů v praxi.

Výzkumné zprávy – odborné publikace, které prezentují výsledky výzkumných studií.

Koordinace – odborné publikace věnované převážně koordinaci politiky v oblasti závislostí.

- Seznam vydaných publikací a jejich plné znění včetně periodika Zaostřeno v elektronické podobě najdete ke stažení na <https://www.drogy-info.cz>.

Agentura Evropské unie pro drogy

Hlavním zahraničním partnerem NMS je Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA), dříve Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA). NMS spolupracuje s EUDA při mapování, zpracovávání a zveřejňování informací v oblasti závislostí. EUDA každoročně vydává Evropskou zprávu o drogách (European Drug Report), která přináší aktuální trendy a data ohledně dopadů užívání návykových látek v Evropě. Agentura zpracovává a vydává celé spektrum dalších informačních výstupů (<https://euda.europa.eu>).

Národní monitorovací střediska v jednotlivých evropských zemích jsou sdružená v tzv. síti Reitox (https://www.euda.europa.eu/publications/brochures/reitox-faqs_en), která zajišťuje komplexní a harmonizovaný přístup k podávání informací o drogách v Evropě.

V roce 2025 prošlo české NMS procesem certifikace ze strany (EUDA), jehož cílem bylo ověřit, zda jako pracoviště plní kvalitně svou funkci (sběr, analýza a distribuce dat o závislostech), a nyní je certifikovaným národním partnerem Agentury (EUDA Czech Focal Point).

V červenci 2024 se EMCDDA stalo evropskou agenturou (EUDA) s novým mandátem a silnější rolí. Posláním EUDA je posílit připravenost EU v oblasti drog. Jejím úkolem je poskytovat Evropské unii a jejím členským státům faktický přehled o evropských problémech v oblasti drog a spolehlivou znalostní základnu na podporu diskuse o drogách.

